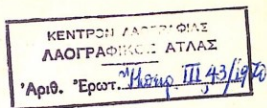

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A'.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-27 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις) *Λεονοκκ. Φίλιον*.
(παλαιότερον ὄνομα : *Λικτί. 629...*), Ἐπαρχίας *Φιλικίου*,
Νομοῦ *Θεσσαλονίκης*.
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Γεωργίου*
Τσούρκας..... ἐπάγγελμα *Διμοδίου*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Λεονοκκ. Φίλιον*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *Τέσσαρ. 84*.
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Φίλιππος*..... *Τσέχας*.....

ἡλικία... *79*... γραμματικαὶ γνώσεις... *Δευτέρως ἀν-*
μωχ. κ. κ. π...... τόπος καταγωγῆς *Λεονοκκ.*.....
Κ. Μ. 61. 07......
β) *Παν. Ν. 183*..... *Σίμων*..... *Σελ. 56*..... *Δ. Θ. Η. Ν. 2*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικά περριοχὰ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖα διὰ βοσκήν ποιμνίων ; *ὅρει καὶ περριοχὰ διὰ βοσκῆς καὶ κί. περριοχὰ διὰ καθιέρρευσ.*.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *ὑπῆρχον χωριστά*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικά πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητα· δ) εἰς μονὰς κλπ. *ἀνῆκον κυ- ρίως εἰς γαιοκτήμονας Τούρκους καὶ εἰς μονὰς*
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; *Ὁ πατὴρ διατηρεῖ συγκεντρωμένην ἐν περιουσίᾳ του μεχρὶ τοῦ θανάτου του*.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Ἡ ἀσχολία τοῦ συγχρόνου εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

Οχι...

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζονται εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Ἡ ἀσχολία τοῦ γαιοκτημονοῦ καὶ τοῦ μοναχικοῦ... μετὰ τὴν οἰκογενεάν των... ἐργάζονται εἰς αὐτά...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μίσσακατορες, σημασκατόροι κλπ.)

Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἡ ἀσχολία τοῦ εἰς εἶδος καὶ εἰς χρήμα... ἐργάζονται...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Δοῦλοι ἐρχοῦντο ἀπὸ τῶν γειτονικῶν χωρῶν...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀμεύρεσιν ἐργασίας ;

Εἰς τὴν γεωργίαν ἢ ἐν τῇ τεχνίτει... ἐργάζονται...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Μεταβίβοντες ἐργάζονται ἐποχικῶς...

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Ἐδίπαικετο... ἐχέδον... ἀπὸ κλειδακκῶν... με...
 ζωϊκῆς... κόπρου... Σινοβύβηλο... καὶ ἡ κρύσις
 τῆς... καθάμιθς... μετὰ τὸν θερισμόν.....

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... κατὰ τὰ... τ.α... 1853

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... τὸ σιδηροῦν ἄροτρον
ἐχρησιμοποίηθη τὸ πρῶτον ἔτη 1930...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Ἐκ τῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τῶν

ἐκ τῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

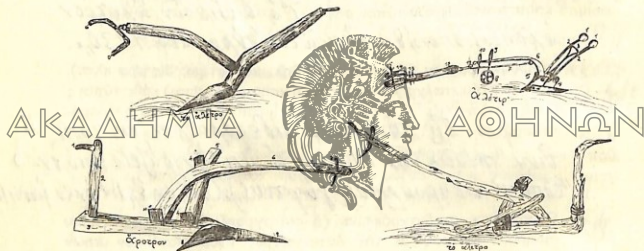
- 1 χειρὶς 4. μηνί 7. 10 μπαυκλειδα
 2. 5. 8. θηλαί
 3. 6. ὀπίσθη 9. 11. ἐνὶ πρῶν

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;)

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
- 5) Μηχανή ἄλωνισμού ..*καὶ γ' το' 1957*.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ..*Τὰ κατ' ἐξέχοντα τῶν αἰ.*..
Ἰδιοὶ οἱ χειρῶν. Σήμερον δὲν εἶναι ἐν
χρῆσει......
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφορὰ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χειρὸς ἀρῆ</i>	6. <i>εὐρύς</i>	11.
2. <i>ποδάρη</i>	7. <i>μπαυκθεῖδα</i>	12.
3. <i>αὐτὸ</i>	8. <i>ζωατὰ ἀρῆ</i>	13.
4. <i>καλαθάρη</i>	9. <i>φυγί</i>	14.
5. <i>ἐπὶ ἀρῆ</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι ἦτο μικρὴ μορφῆς (ὡς τοῦ σχεδίου),
ἀλλ' ἦτο διατὰ χαμῶτερ, ἀπὸ τοῦ κεφαλοῦ
βαρὺ καὶ διατὰ περὶ τὸ πτερυγίον.

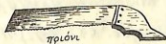
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ὡς τὰ παρα-
τιθέμενα... σχεδίου...

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ὡς τὰ παρα-
τιθέμενα...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

Σκεπάρνι, πριόνι, κρητὶ, ἀρίδι, ξυλοφάϊ
καὶ ἀρνάρι (ἀρίδι).....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἔχουσιν πάντες βόες.....*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *πᾶντα ὄνα.....*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.....*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (παχ. λοφριά, λοῦρα, ζεύλεις, τριζεύλια κλπ.). *πυρίμα, ζεύλα, αἰδερεσθούρια, σταύρωμα*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΟΡΘΟΔΟΧΩΝ

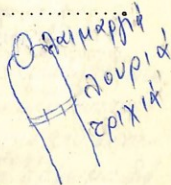
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *πυρίμα, ζεύλα*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *λέγεται σταύρωμα*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου;

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Περνοῦμε τὸ ἀρότρον στὰ αἰδερεσθούρια. Βάνομε καὶ τὴν μπαλάντ-δα. Ἀπὸ πᾶντα βάνομε τὸ σταύρωμα.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *ἔσθ. κεφαλή. φέρει τὸ καπίερι,
 ἔσθ. θάκι. μὲ. τῆ. θάκι. μαρριὰ. καὶ. ἔσθ. μεθ. τὸ θουρί
 (ἐρακὺ καὶ τὸ θούρι). αὐτὰ συνδέονται μετὰ
 τὸ ἄροτρον διὰ τριχίαν.*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

*ἰ. ὄργων. ε. κατὰ. κανόνα. ἀνδρὰς. (ὁ ἰδιοκτήτης) καὶ
 γυναῖκα.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Βάνομε. τὸ
 καπίερι. ε. τῆ. θάκι. μαρριὰ. Περνάμε. τῆ. τριχίαν. ἀπὸ τῆ
 θάκι. μαρριὰ. ε. τὸ θουρί. Μετὰ. τῆ. συνδέομε. μετὰ. τὸ ἐλευθέρωτρο.*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μετὰ τοῦ, τοῦ ὁποῦν τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
*μετὰ. θάκι. τὸ. ἀπὸ. ἔχει. δεθῇ. εἰς. κεφαλή, εἰς
 αὐτὴ. καὶ. τῆ. χεῖρ. τοῦ. ἄλλου.*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *εὐ... τὰ... πρῶτα ὀργώματα ἀρρωμαίναν...
σε... μικρὸν... βαθεῖα... εὐ... τὰ... διότι... βαθεύτερα...*

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά; π.χ. καλλυργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ἐφίκεντα δυνάμει τρία ὀργώματα, ὀρρωμα, διβόλι, τριβόλι. Ἦρχισαν καιροῦ ἐπιτρέ-
παι... ἀπὸ... τοῦ... λατομαρίου (ὀρρωμα... τοῦ... βεν-
ριου... κόπρημα... τοῦ... χωραφιοῦ). Τὸ ὀρρωμα διὰ
τοῦ... ἐπὶ... ἤρχισεν... τὸν... ἀγρὸν...*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Διὰ... τὸ... φύτευμα κηπευτικῶν ἐφίκεται καὶ
τετράβητον... τοῦ... ἡμεῖς...*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτόν το χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρ-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἦ... τὸ... ἐπέρναμε καὶ... μὴ... δὲν... τὸ... ἐπέρναμε...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν; *Διὰ... ἀραιώσιν... ψυχανθῶν... τρία... διὰ... κηπευτικῶν...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Μόλις... τὸ... ἐκ-
καύει, μέ... ἐπὶ... πᾶν... ἔφερε... ἐπὶ... ἡμῶν
δ... ἐπὶ... —*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

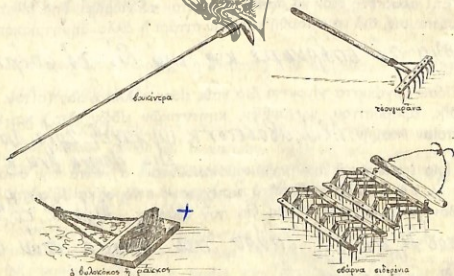
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Ἐκαθαρίζεται με...*

τὸ βουκέντρι πρὸ δουλοῦν... ἔφερε εἰς πῖον...
μέρος... "ξυδερὰ",...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Γίνετκι... σβάρνιεμα...*

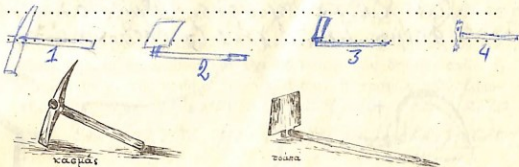
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἐρίχεται με "κοσμά (εκαμπάνη) καὶ με' εἰς τσαπὶ πρὸ βουκέντρου πρὸ δουλοῦν (εξιδεντικος) καὶ ἢ σβάρνι (ράβδος) πρὸ δουλοῦν (εξιδεντικος)...

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) *καρμῆς (1),*
τσαπί (2), *σαρπύνα (3),* *ἐκφωτιστήρι (4)*.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Κανεῖς, δὲκ. τὸν... βοηθοὺς κατὰ τὸ ὄργωμα.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Τὰ πεδινὰ καὶ ἀπὸ τῆς ποταμίας καὶ τῆς π. α. τῆς γαλίας. Ἡ σπορὰ ἐγένετο ἐκαρπύβει.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

Ὅλα τὰ χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο καὶ διὰ τῆς σαρπύνας διὰ τὴν ἐναπόθεσιν τῆς καλλιέργειας ἐν καθ᾽ ἑκάστην χωράφιον.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἔσπερμοντο, ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

Ἐγένετο καὶ φύτευσις καὶ κατὰ διὰ δειγμάτων ἐκόντων ἀντακίης.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Πιο κιάτερον με
 δρεπάνι με κόψη και ἀριστερα με ὀδοντω-
 τήν. Τὰ καλάμι πὲρ κ. ἑθερίζον και θερίζου
 ἀκόμη με τὸ χερί. Τα δρεπάνια ἢ τὰ σχεδίων

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Τα δρεπάνια
 ἡσυχ. και εἶναι ἢ ἀκριβῶς. τὰ ἀκρωτέρω εἰ-
 διαφραγμένα ἢ τὰ ὀπίσθ. ἐκμεταλλε-
 ῖσται.

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἑθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Με κόσες ἢ τὸ
 σχεδίου.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἤτο ὁμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)... Τῇ.....
 κοσῶν ἢ το δμαθῶ, χωρὶς ὀδοντω.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; Ἡ χει-
 ρολαβή κατεσκευάσθη ἐκ ξύλου ἢ τῶν
 σχεδίων.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *τὰ χεῖρς δόκτω... κατασκευάζοντο. ἐπὶ τοῦ... ἀνταρτίου... ἀνδραρχοῦ (ἐμπόρου) ἡ χειρολαβὴ ὑπο τῶν χειρῶν.*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Μόλις... τὰ... βαπτίζονται... ἐθερίζοντο καὶ... ἐθερίζοντο... μετὰ τὰ χεῖρς δι' ἐκριζώσεως.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὡς σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἐθερίζοντο... καὶ... διὰ τῶν... χεῖρς... διὰ... τῶν... ἀνδραρχῶν... τῶν... ἀνδραρχῶν.*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσαν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐλέγοντο... ἀνδραρχῶν.*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίεις, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουσι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ... ἀνδραρχῶν... οἱ... θεριστὰς... τὰ... δάματα... καὶ... τὰ... ἀποθέτουσι... ἐπὶ... τὰ... ἐδάφους... τὰ... ἀνδραρχῶν... παιδιὰ, ἀνδραρχῶν.*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Ἐπὶ τὸν... χεῖρς... ἀνδραρχῶν... πρὸς... τὸν... ἴδιον... κατεύθυνσιν... κεφαλὰς... Μετὰ... ἀνδραρχῶν... 5-6... χεριές... ἐπὶ... τὸν... ἐδάφους... μετὰ... κεφαλὰς... πρὸς... τὸν... ἴδιον... μέγαν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *Εξέφερον δὲ ματαίᾳ ἢ ἀγκαλίᾳ.*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *καὶ γυναῖκες.*
καὶ ἄνδρες πρὸ πρῶτον γυναῖκες δὲν...
ὑπῆρχον ἐπαγγελματίαι θερισταί ἀπὸ
ἀλλοῦ τόπου...

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι πρὸς ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αἰαθὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραδέσσετε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) *ἔσται σιτᾶρι, βρώμικῃ,*
με' χρήματα. ἐγὼ τὸ καθάμιστον ἐν γὰρ
με' εἶδος (τοῦ σταχυῦ). τὸ ἡμερο-
μισθιον ἔσται μετὰ παροχῇ φαγητοῦ.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *ἔσται ζέται.*
δὲν... ἐχρηματιστοῦσαν. Πιθανὸν μερ-
καὶ νὰ ἐφοροῦν ἐγὼ τὸν μέγ. φυλὸν.

- ταυροειδώς και
δὸν ἢ φαθάν, τὴ
...
...
... ὅπου ὑπάρχει
Πέτρος 88
...
...

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὰ ἔδεναν πάντες οἱ ἄνδρες μὲ βροῦλα
ἢ ἐπὶ σπάρτα καὶ τὰ μετέφεραν κίβη-
ταικες. Δὲν ἐχρησιμοποιοῦσαν ἐρ-
γαλεῖον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;

Τὰ συνεκεντρώνοντο εἰς ἑκάστην κίβητα
ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγροῦ μὲ τὰς κεφαλὰς
πρὸς τὰ ἑσπέρην (ἑσπέρην).....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀνεκαθεν ἐκ τῶν παλαιῶν χρόνων (πρὸ τοῦ 1900)

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Πάντα τὸν
Φεβρουάριον*.....
.....
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... *Τὰ θηροειδῆ ἐφίνετο καὶ
ρίκεται μὲ τὸ τσαπλὶ*.....
.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, πριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Ἐσφραγίσαντο μόνον
μὲ τὴν ἑλάνην τοῦ κοφτομαρκεῖου καὶ
ἐχρησάμεθα. Ἐκομίσαντο μὲ κόβαν ἢ δρεπάνον,
ἐξηραίνετο καὶ μετὰ ἐτοπαδεύετο. Ἐ.
"αεροφάνη", (βελίθεα), ἢ ἑλάνη ἢ ἀποδῆκη.*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.). *Ἐθερίζετο μετὰ τὴν ἑλάνην μὲ κόβαν κυρίως*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....
.....
.....
- 3) Ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . Τὰ κῶδιμο ἐγένετο μετὰ σου-
κράτα . τὴν ἐγένετο μετὰ πῶσε

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

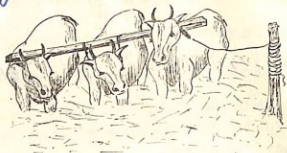
- α. 1) Μεταφορά τῶν δωματίων πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.
 ἔσαν... ἐπὶ ἤρχε... κοντὰ' ἀλῶνι... ἐφ' αὐτὸν...
 νάμε... ἐκεῖ... ἦν δὲν... ἐπὶ ἤρχε... φτιάχναμε
 ἐστὶ... ἴθι... χωράφι... χωματάδικα...

 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὔτε τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δωματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σαρῶν;
 ὕπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; Δὲν εἶναι ὁρι-
 σμένη ἀναμετρήσιμη ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι...
 ὅπου... ἐστὶ... ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι... ἐστὶ... ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι...
 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σὰς ἀλῶνι διὰ τὸν ἀλώνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ὄχι... παλαιοτέρῃ...
 νεότερῃ... ἐστὶ... ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι...

 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; Κατεσκευάζετο ἐξω τοῦ συνοικισμοῦ...
 ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι... ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι... ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι...
 ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι... ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι... ἀπὸ τοῦ ἀλῶνι...

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδή ποτε ἄλλον.

Τὰ δὲ μέγιστα ἐκπεπονημένα ἔρθῃα με τὰ σταχύν
ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῶν "δερόϊρα", καὶ ἐπεὶ
ἀφαιρῶνται.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

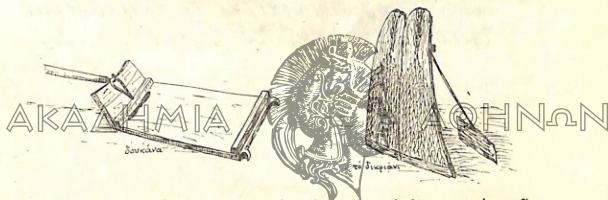
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιστοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Εἰς μέ-

τα μέ. τὰ πάλαιμα εἰς τὴν ἑλ. τριῶν. Τὰ δὲ μέγιστα
με τὰ "κατὰ δερία", ἀπὸ τῶν τριῶν καὶ τῶν "δερόϊρα",
χωρὶς τῶν χρ. ν. ἐκμεθεύειν. Τυφ. οὐ.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον με τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) τὸ πρῶτον ὡς
 ἐνδεέτατον μετὰ τὸ ἐχρὶς τοῦ ἑξοστῆρος, τὸ δεύτερον
 μετὰ τὸ καπνιστὴν ἀπὸ τοῦ πρῶτου καὶ τὸ τρίτον ὁμοίως
 μετὰ τὸ δεύτερον (μῆκος ἑξακοντῶν 30-40 πόκετος)
 ἡμέτερα δὲν ἀφαιρῶνται ἰσχυρὰ μετὰ μηχανῶν.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μετὰ ἁλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ἐρίνετο δ' ἀφαιρῶν-
 ται καὶ μετὰ τὴν ἁλωνίαν ἀποσπᾶται ἀπὸ τοῦ ἁλωνισ-
 τοῦ μετὰ μετὰ τὸ ἐχρὶς (ὀκνη μαστρίαν) τὸ ἐκκα-
 τῶσε δ' ἀφαιρῶνται καὶ τὸ ἄρσεν, ἐκ τοῦ ποδῶν τὸ
 βιτάρνι. Οὕτω ἔρινετο τὸ ἀφαιρῶν τὸ αἰτα-
 ρίου, τοῦ κριθαρίου καὶ τοῦ ἁλωνίου.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ἀρχίζει μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου
καὶ τελειώνει ὅτε διακόπτεται μετὰ τὴν
ἀσέληνον.....

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιεῖται τὸ τρικουφὶ (με
τρεῖς ὀδόντες) καὶ τὸ δίχικο. βρυκρί....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

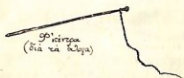
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;

Μετὰ τὸ τρικουφὶ ρίχνει ἐρχόμενος
γύρω τοῦ ἄλωνι, καὶ σαρὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ξύλοις
Μετὰ ἐπὶ τοῦ ξυρίφου εἰς βορέε. ἔξω τοῦ ἄλωνι.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) Ἦτο τοῦ

καμπελίου, ἔξω 1 μ. καὶ ἔνα κομμάτι του-
ρι. ἐνδεχόμενα μετὰ ὀχρινὴ ζυγαρικὸν μῆκος 2 μ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *Ἡ καθεστρώσις φέρει, "ἀδυνι", εἰνετο ἐκα "ἀδυνι" τὴν γμεραν.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) *Ἦεν... ὑπῆρχε δι' αὐτοὺς ἰδιαιτέρη ἀνομήσις.*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναρατοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βάρια ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν *ὑπῆρχον εἰδικοί, οὗ ἀνομήσαντο... "ἀδυνιστάδες",*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἦεν... ὑπῆρχεν ἄλλος τρόπος, πρὶν τοῦ δαῖσαι, πρὶν προαναφέραμε, ἔσονται μὲ "κοπάνοξυλον"

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; *Ὁ κόπανος κατεσκευάζετο ἀπὸ "πάδιου ξύλου". Αἰτερεθῆναι ἀπὸ ἐκα ξύλου 2 μ. καὶ ἐκα 2,50 εὓς 3 μέτρων...*

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;

Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)

ἐπὶ ἀλώνι καὶ ἐπὶ αὐλήν.
κόπανοι (ἢ τῶν ἐκεῖ) ἐχρησίσθησαν κυρίως διὰ
τὰ κούρια, τὰ ρεβιθία, τὴν ρακήν καὶ τὰ φακάρια.

κόπανος στρωμνῶν

ξύλο κοπανιῶν διὰ τὸ κοπάνημα
μικρῶν ἀμφοδ' δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

ἔρκετο ἀπὸ τῶν μελῶν τῆς
οἰκογενείας, ἢ μετὰ τοῦ παραμυφῆ;
ἐπαίρταν πρὸς τὸ κοπάνισμα ἑργατεῖς.

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.

Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ἐπὶ τοῦ ἀδάφους. Ἐκατακρίνοντο 3-4 κερῶναι τὴν
ἡμέραν. Ἐπηρεύει τὸ χεῖρρόν με τὸ ἐρικεῖν
καὶ τὸ ρεῖν με τὰ χεῖρια. Μετὰ τὸ ἐπηρε-
υῖνται... ἐπὶ... κῶκεν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; Ἐτραγουδοῦσαν.
ὅχι... ἐν τῷ... εἰδικόν τὸν ἔδακνισμας.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωυστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι σταχύες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦνται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἄλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

ἀν. εἶχαν. ἰθαίρετον ἀνέμη.
Τὸ ἀνέμη... με, τὸ ἐρικεῖν καὶ ὑπερ-
τὸ μαγεύειν με, τὸ ἰθαίρετον.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

Ὁταν μαζευθῇ
τὸ εὐκαίρι... μολύνουν τὸ ἑκαίρι, μετὰ
εἶναι τὰ παχέα τοῦ εὐκαίρι καὶ αποχωρίζουν
τὰ ὑκάδες (μετράνται τὰ μολυμένα ξύλα...
τοῦ... βενκριαῦ με' ὅτ' ἡμετέραν εἰν' ἡμετέραν.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται, τοῦτο :
φτύρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο...

Ἐὰν χαλκὸν ἄχινον
ἀνεμίξεται... με' τὰ τρικοντά μετὰ εὐκαί-
ριαν... με' Ἐὰν ξύλινον φτυρίον...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λιχνίζει ὁ ἴδιος ὁ ἀντιστοιχῶν πάλιν εἶναι
ἐχέον... πάντα ἄνδρας...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτερον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Λέγονται "αὐτάκια", ἀποχωρίζεται κ.π.
αὐτὰ ὁ καρπὸς με' τὰ κοπένια, πον.
ζεφεράκι... ἀειοκλήματα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

ὁὐδέποτε γίνεται δεύτερον ἀνέμισμα.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*Μετὰ τὸ "ἐλαιόμυθριον", κοσκινίζεται με-
τὰ εὐθὺς τὸ κόσκινον πρὸς τὴν γέφυραν "ἐργερίου", (ἐξ
"ἀφρο" χωρίου "ἀρριφίου").*

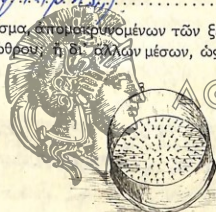
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομοκρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκή-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

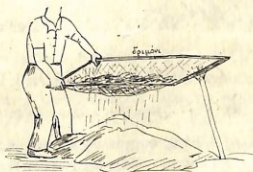
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλαιο δερμάτινο

κόσκινο ἢ ἀριλόγιον

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δормόни, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτόμερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

*ὥς... παρακαθέσαμε τοῦτα γίνεσθαι μετὰ τὴν
"ἐρρεση" (κύεκιμον)*

... ἀπὸ τῆς ἑρρεσης τῆς ἐρρεσης

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *Παράγειν... μὲν... τοῦ σωροῦ...*

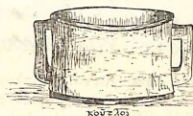
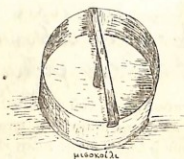
*... ὡς... ἀπὸ τῆς ἐρρεσης... ἀναθέσαμε, δια τὴν ἐρρεση...
... ἀπὸ τῆς ἐρρεσης... ἀπὸ τῆς ἐρρεσης... ἀπὸ τῆς ἐρρεσης...
... ἀπὸ τῆς ἐρρεσης... ἀπὸ τῆς ἐρρεσης... ἀπὸ τῆς ἐρρεσης...*

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην, *ὅθεν...*

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὁκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

κοτεβάρατο εὐ' ἑοίεσθαι, ἐν τὸν "αἰῶν", (ταῦρον)
ἢ τὸν ἰσοκλήτην εὐ' χωροφύτου. τὸ ἐμετρου-
σαν μετὰ τὸ "δινίκη", (ἐν τὸν οὐχὺ/τος χωρὶς χέρια).

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γηφτιάτικο,

δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

κοτεβάρατο ἀπὸ μ. τοῦ ἀγροφυλα-
κιάτικο, τὸ ἀγροφυλακιάτικο, τὸ ἀγροφυλακιάτικο, τὸ πα-
παδιάτικο, εὐ' ἑοίεσθαι ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῷ

εὐ' μίσκον μετὰ ἐν τὸ ἁλώνι ἦσαν τὸ
"δινίκη", πᾶν χωροφύτου 10 ὁκάδες (κοφί, ἐπὶ τῷ)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

ἀποθηκεύετο ἐν τῷ ἀγρῷ, ἀπὸ μ. τοῦ
εἶδος μετὰ ἐν τῷ ἀγρῷ μετὰ ἐν τῷ
ἀγρῷ μετὰ ἐν τῷ ἀγρῷ μετὰ ἐν τῷ ἀγρῷ

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; τὸ... ἀχνοκ... ἀποθ... κενέλα,
κατὰ... κανόνα, μέ... σα... ἄχου ρία...
(καθ' ἑα) κοκ... εἰς τὸ χυρῶρι.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; κατὰ
τὸ... ἀδύνημα, τὸν... ἡσ... τὸν... μηχανισμ...
τὸ... κατὰ... ἀχνοκ... (καθ' ἑα) κατὰ...
ἄχρ... τὸν... κατὰ... ἀπ' ἐκ...
χωριεῖν... ἀχνοκ...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύνων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ...

Μόνον... τὸ... κατὰ... ἀχνοκ... ἀπὸ...
ἀχνοκ... 4-6... ἀχνοκ... ἀπὸ... ἀχνοκ...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς... πού φυλάσσεται...
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

... καὶ... ἀχνοκ... ἀπὸ... ἀχνοκ...

Δ'. ΕΘΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἦναπρον... ἀχνοκ... τὸ... ἑσπέρas...
μον... τὸν... 4-6... (23 Ἰουνίου)...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

... εἰς... κεντρικόν... μέρος...
... κατὰ... ἀχνοκ... (ἀχνοκ...)

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ; ...
Συνήθως παιδιά ή εφ' εσπ. Εργά-
τες... αμας... μέρας και μεσημέρια...

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ; Τα μαζεύουν
Ενα μαζί τά παιδιά...

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Τά παιδιά τρέχοντας και μέ χαρά
συγκεντρώνουν και μεταφέρουν εφ' τά
καθαρισμένα μέρη χήτρα και φρεσά
μιας ή τριών ομάδων...

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, εόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος,
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα << Απαιτούσαμε ε-
νανω από τή φωτιά τή εφ' ε-
φεία μας >>

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερές)

Είκοστα ένα τρελό πανηγύρι μέ πηδή-
ματα, χορό, γέλια, άσματα κ.λ.π. που
εκκραύδατε παληές φωνές ή τά με-
σάκια και περνα...

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... Ἐκαίοντο μένον αἰχρὰ

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... ἦοχι

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

..... Τραγῶδιον τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ κήρυκα

..... ἦ ἦ καὶ δὲ καὶ ἡ ταχυὴ
..... κι ἀρχεῖς νὰ εὐαγγελίζης, φεγγάρι μου
..... δέ καταταριέται ἡ ἐργασία ἔν ἡμέρῳ
..... ἡ καὶ μισογία ἡ ἡ
..... ποῦ ἔχει τὸν ἄντρα τὸ ἄρρωστο
..... βορεῖά μὲ νὰ πεθάνῃ.

..... 2) Κάτσε ἦδη, κάτσε ἐργάζου
..... κάτσε ἦδη μὲς ἐπὶ χιρὰρι
..... νὰ πληρώσης τὸν ἐργάζου
..... καθηπικο μαρὰ μὴ δῶσης
..... πλακί θα το ³² μετανοήσω.

..... Ἡ καταγραφή τῶν περιεχομένων τοῦ παρόντος
..... ἔγινε ἀπὸ 1 εὐς 27 Φεβρ. 1970. Τεωρ. Τσόφκας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

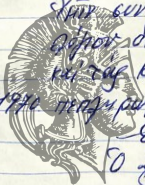
ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΤΗΡΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΕΤΕΓΧΕΙΡΙΣΜΩΝ
ΑΠΟΘ. ΕΞΑΓΟΓΗ ΑΣΠΟΚΕΚΑΝΤΩΝ

1928 11/27 79
» 4. 25

Προς
Τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον ἑρεύνης ἑκπ. διαφραγίας
(διὰ τοῦ κ. Ἐπιμελητοῦ ἀποθ.
ἑκπιδ. Περικλεοῦς Φιδιστοῦ)
ἐν Ἀθήναις

«Υποβάλλεται διαφραγικὸν ἐ- λαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ υποβάλλω
ρυσμηνόδορον».

Ἡ Ἀκαδημία ἐν 28-3-1928 περὶ τῆς

Εὔπειθέτατος
ὁ ἡγεὺς τοῦ Ἀκαδεῖου
Περικλεῖς